

השבת של רבי נחמן מברסלב

כל מה שמתגדל ומתפאר שם הצדיק יותר מתגדל ומתפאר שם השם יתברך ביותר: (קל"מ ב', סז)
טוב להגיד ולשיר **נַחַם נַחַם נַחַם נַחַם נַחַם נַחַם** לזכות לכל הישועות

שבת של חן-לחן

ועד אנה לא יאמינו בי ... (יד, יא)
זוה בחינת חטא המרגלים שנתן להם ה'

יתברך מקום לטעות על שרצו לחקר יותר מדאי, כמו שאמרו רבותינו ז"ל, אני אמרתי להם שהיא טובה והם לא רצו להאמין וכו', חייך שאני נותן להם מקום לטעות וכו'. כי ארץ-ישראל היא עיקר בחינת אמונה, כמו שכתוב במקום אחר והם רצו לראות בעיניהם מיד איך באין לארץ-ישראל. ולא רצו לסמך על אמונה אף-על-פי שכבר ראו אותות ומופתים נוראים ונפלאים כאלה, אף-על-פי-כן אמרו: נשלחה אנשים לפנינו ויחפרו לנו את הארץ וכו'. כי רצו לראות ולהבין האמת מיד, על-כן נתן להם ה' יתברך מקום לטעות וגרמו בכיה לדורות עד היום שמתארך הגלות על-ידי זה.

ועיקר הגאולה תלויה בזה, כי כן דרך ה' יתברך שהוא עוסק ברחמיו לקרב את האדם בכמה דרכים, אך אף-על-פי-כן הוא מניח לו מקום להסתפק קצת בשביל נסיון ובחירה. וכשמתחזק באמונה שלמה על-ידי שמשתכל על האמת על כל החסדים שעשה ה' יתברך והאיר בו מרחוק רמזים בכמה דרכים להודיעו היכן האמת בודאי יזכה לכל טוב אמתי ונצחי, אבל אם ירצה לבקש תואנות לפרש,

נותן לו ה' יתברך מקום לטעות יותר ויותר וצריך אחר כך יגיעות גדולות ועצומות מאד ביותר קדם שיזכה אל האמת וכלי האי ואולי. עד שיכול לפטר מן העולם ולא יזכה אל האמת ויצטרך לסבל מה שסיביל ולהתגלגל בכמה גלגולים עד שיבוא להתקרב אל האמת, שהיה בידו לזכות בו עתה על-ידי נסיון קל להשליך תאוות הכבוד והנצחון ולהסתכל על האמת לאמתו:

זוה שהקפיד עליהם ה' יתברך ואמר למשה: עד אנה ינאצני העם הזה ועד אנה לא יאמינו בי בכל האותות אשר עשיתי בקרב. היינו כנ"ל, כי הלא כבר התחלתי להאיר להם האמת על-ידי כל האותות אשר עשיתי בקרבם ועדיין אינם מאמינים מחמת הקשיות שלהם שרוצים להבין ולראות הכל מיד.

על-כן גזר עליהם אז הגלות והחרבן שנמשך עד הנה שיצטרכו להתנסות בכל דור ודור בעניין זה שמי שירצה להסתכל על האמת על-ידי כל מה שכבר התחיל ה' יתברך להאיר בו, יוכל להבין היכן האמת ויתחזק באמונה על כל מה שאינו יכול להבין ולהפך להפך. ובזה תלויה עיקר הגאולה, כי עיקר הגאולה תלויה באמונה, כמו שכתוב: תבואי תשורי מראש אמונה. והבן היטב אם תרצה לחוס על חייך הנצחיים. (לקוטי הלכות - שבועות ב', אות ט"ז)

ראשית עריסתכם חלה תרימו תרומה ... (במדבר טו, כ')

בגלותנו הארץ שעובר עלינו מה שעובר בכלליות ובפרטיות צרות מצרות שונות אשר כמעט אפס תקוה חס-ושלום. על כן אין לנו עתה שום חיות כי אם התקוה והתוחלת והרצון החזק אליו יתברך שהוא בחינת הארת הרצון, בבחינת "מה תעירו ומה תעוררו את האהבה עד שתחפץ". כי אף על פי שנדמה כבר להסטרא אחרא שפעלה הרבה ובטלה אותנו מכמה קדשות בכלליות ובפרטיות על-ידי חרבן בית המקדש ועל הגלות וכו'. אף על פי כן לא הועילה כלום כי עדיין החפץ והרצון והכסופין שלנו חזקים ותקיפים מאד אליו יתברך. ומאחר שהרצון דקדשה חזק מאד אז בודאי לא יועילו, עם כל ההסתות והפתויים והבלבולים והמניעות, כי כלם יתבטלו מחמת תקף הרצון.

זוה בחינת מצות חלה שתקנו רבותינו ז"ל גם בחוץ לארץ בכדי שלא תתבטל תורת חלה. כי עיקר הארת הרצון דקדשה זוכין לקבל בשעת האכילה (כמובא בלקוטי מוהר"ן ב' - סימן ז'). ועל-ידי מצות חלה

נתתקנת האכילה שזוכו לקבל על ידה הארת הרצון. ועל כן נקראת חלה מלשון תוחלת וקווי שהוא בחינת רצון וגעגועים ורק זה נשאר לנו בגלותנו הארץ. ועל-כן חלה אין לה שיעור מדאורייתא. כי הארת הרצון הוא בבחינת אין שיעור. ועל-כן על-ידי זה דייקא יכולין להתחזק תמיד ולכבש כל המלחמות מצוה שצריכין ללחם בזה העולם עם היצר הרע וחילותיו, והם מתגברים מאד מכל צד ורוצים להפיל את האדם גם מהרצון דקדשה. ועל-כן צריכין להתחזק בזה מאד ולבלי להתייאש את עצמו בשום אופן ולהיות איש חיל ולהתגבר על-כל פנים ברצונות טובים דקדשה שעל-ידי זה עיקר התגברות המלחמה, כי זה נשאר קיים לעולם יהיה איך שיהיה כי הוא דבר שאין לו שיעור.

וכל אחד כפי מה שהוא יוכל להתחזק בזה תמיד בכל מה שעובר עליו כי יהיה איך שיהיה אף על פי כן רצונו חזק מאד אליו יתברך (לקוטי הלכות - הלכות פדיון-בכור ה', אות כ"ו ל' ל"ב). ועיין הלכות חלה הלכה ד', אות ד' ה' מבואר גם כן עניין חלה באופן זה רק בשינוי קצ"ת לפי אוצר היראה - רצון וכסופין, אות כ"ב)

(ספר אבי הנחל ב' - מכתבים נח-סא)

נוכחה

לכבוד איש בריתי, שהוא הגבר המיוחד שזכה להקריב את חייו ומוסר עצמו למיתה על מזבח האהבה והגעגועים וההתקשרות אל הצדיק האמת, אור החדש הצח ומצחצח שממרק ומצחצח העינים לראות הפתחים איך לצאת מכל מיני חשך ועל-ידי זה חוזרים למוטב.

הצדיק מציל נפשות העשוקות הקדושות מן החיות רעות שלא יהיו נצודים בהם חס ושלום כצפרים האחוזות בפח וכדגים שנאחזים במצודה, שהיה בלתי אפשרי לעמוד כנגדם, אבל ה' יתברך גיבור על הכל ועשה עמנו נסים ונפלאות גדולות ונוראות ועזר והושיע להצדיק להכניע קלפת המן הרשע וכל זרע עמלק, ולהפיל אותו וזרעו.

לבי יקירי, האוחז עצמו בהצדיק שהוא עיקר החידוש והפלא של כל הבריאה, שלא היה כמותו ולא יהיו כמוהו, שיש לו נגון ושיר של חסד כזה שמקיץ ומעורר כל העולם משנתם ומתקן הכל בתכלית התקון, ויכול להפך כל העולם מרע לטוב ולקרב כלם לה' יתברך ולתורתו.
'לקוטי הלכות': אבן העזר, פריה ורביה הלכה ה'.
אבן העזר, אישות הלכה ב'.
חושן משפט חלק א, נזקי שכנים הלכה ד'.
חושן משפט חלק א, שתפים בקרקע הלכה ד'.
חושן משפט חלק א, שלוהין הלכה ה'.

עצמי ובשרי, שדעתו ומחו חזקים בהאמת לאמתו ויש לו לב חזק ותקיף ללבש רוח גבורה ללחם מלחמת ה', ושעל-ידו יתפרסם תורת רבו הקדוש בעולם, להודיע לבני-אדם גדלת תורתו הנוראה, לקרב על-ידי זה אנשים רבים לה' יתברך ורבים מעמי הארץ יהיו מתייהדים.
כשאוחזין הכלי מלחמה ללחם עם המונעים אותו מנקדת האמת, בזה בעצמו כבר נצח הרבה, כי כל עבדא ותנועה קלה שהאדם מתגבר לעשות בשביל התקרבות לצדיק הוא יקר מאד בעיני ה' יתברך, ותכף הוא מנצח הרבה ניצחון אמתי ונצחי שיישאר קיים לנצח, ובודאי אינה נאבדת כל פסיעה ופסיעה וכל תנועה ותנועה בשביל להתקרב להנחל

ניצחתי אנצח ... גמרתי ואגמור ...
אני נהר המטהר מכל הכתמים ...!

נובע הנורא והנשגב, והכל נזכר לך לטובה. חזק וחזק ובטח בה' כי לא יעזוב אותך בכח הצדיק המהפך הכל לטובה. עיני ורעיוני כלות תלויות וצופיות לישועתך בכל עת תמיד בכח התפלות והתחנונות שאני מתפלל בעדך בכל נפשי ורוחי.

אחי יקירי, אשר אהבתו ונאמנותו החזקה אל עצם האמת שאין כמוהו מקצה העולם ועד קצהו, ועל-כן אינו זקוק לדבורים, כי מעשיו ופעליו הנשגבים להצמיח ולגדל אור הצדיק בעולם צועקים על-כך בקול גדול אדיר וחזק.

אשריך שזכית לכך, אשריך שנפלת בגורל הצדיק שהוא עיקר הפלא הנורא הזה שעושה עמנו פלאות נוראות לתקון נפשנו גם עכשיו ביותר מבחינו, חסדי ה' מאתך לא ימוש לעולם.

ישראל דב אודסר

(לקוטי עצות – תלמוד תורה, סימנים לו-לח) על-ידי התורה שלומדין בצר

לאדם בעניות ובדחקות, על-ידי זה נמשך עליו חוט של חסד, ומגרש כל בעלי הדין וכל סטרא דמסאבא, ועל-ידי זה מתקן הדבור ומעלהו לשרשו, עד שזוכה לפרש שיחתו היטב לפני השם-יתברך לדבר בחמימות שבלב דברי אמת שבלב וכו' (עיין דיבור אות ז, ובושה אות ב. ליקו"מ לח).

על-ידי חדוד השכל בתורה נתחדדו המחין, ונתוסף בו הכרה להכיר בגדלת הבורא יתברך. ואזי מתבייש ביותר על חטאיו שזה עיקר התשובה, וזוכה לאור התפלין שהם בחינת קירון אור הפנים בחינת עץ חיים (שם).

ובכן תזכנו ברחמיך אבינו אב הרחמן, ותעזרנו לעסק בתורתך הקדושה תמיד יומם ולילה, ולא אובד שום לילה מלילותי בלי למוד ועסק בתורה ועבודה כל ימי חיי. ותעזרני לנדד שנה מעיני, ללמד הרבה תורתך הקדושה, ולעסק בתפלות ותחנונות ובקשות הרבה בכל לילה ולילה ובכל יום ויום, ותהיה בעזרי תמיד, שלא יהיה כח לשום בטול בעולם לבטלנו חס ושלוש מן התורה ומן העבודה, ואפילו בעת כשצר לאדם חס ושלוש, אפילו כשיושבים בעניות ובדחקות חלילה, נזכה גם-כן ברחמיך לעסק בתורה ועבודה תמיד, ולא נהיה בטלים מדברי תורה לעולם. ואתה ברחמיך תרחם עלינו ותראה בעינינו ודחקנו ועמלנו, ותמשיך עלינו חוט של חסד ברחמיך הרבים ובחסדיך הגדולים, וימשך עלינו אור החסד מבקר דאברהם, וכאור בקר יזרח עלינו אור החסד והרחמים והחמלה והחנינה. "יומם יצוה ה' חסדו ובלילה שירה עמי תפלה לא-ל חיי", ועל-ידי אור החסד בקר דאברהם שתמשיך עלינו ברחמיך הרבים, על-די-זה תזכנו להכניע ולאכפא סטרא דקץ כל בשר שהוא הרוח סערה, תחת הדבור דקדשה, ויקים מקרא שכתוב: "רוח סערה עושה דבריו".

ויתבטלו מן העולם מעלינו ומעל גבולנו כל הדבורים רעים שבעולם, ונזכה לדבור דקדשה בשלמות ולתקן פגם-הדבור, ונזכה שיצא הדבור בקדשה מפינו בשירי ושבח ורנן והלל להשם יתברך. ותזכנו מעתה שלא יצא מפינו שום דבור פגום כלל, רק כל דבורנו יהיו רק דבורים קדושים, בתורה ותפלה ותחנונות ובקשות ושירות ותשבחות והודאות לשמך הגדול והקדוש, וביראת שמים ועבודת השם יתברך תמיד, באמת ובלב שלם בקדשה ובטהרה גדולה כרצונך הטוב, "ימלא פי תהילתך כל היום תפארתך. תהילת ה' ידבר פי ויברך כל בשר שם קדשו לעולם ועד. אברכה את ה' בכל עת תמיד תהילתו בפי. פי יספר צדקתך כל היום תשועתך. אודה ה' מאד בפי ובתוך רבים אהללנו. כי יעמד לימין אביון להושיע משופטי נפשו".

חוס וחמל עלי, וחנני מאתך דעה בינה והשכל, באפן שאזכה להתבייש מפניך מאד על גדל פשעי נגדך, ואזכה לדבר ולפרש כל שיחתי לפניך בהתעוררות גדול ברשפי שלהבת אש לוחט, מעמק האמת שבלב, וכל דברי יהיו כחתי אש, כמו שכתוב: "חם לבי בקרבי בהגיגי תבער אש דברתי בלשוני". ואזכה לעורר לבי באמת לעבודתך וליראתך ולתורתך, ולדבר תמיד בחמימות שבלב דברי אמת שבלב. ותזכני לנקדת מבחר ראש האמת, שיהיו כל דברי באמת לאמתו, בתכלית נקדת האמת שאתה חפץ בו, כמו שכתוב, ראש דברך אמת ולעולם כל משפט צדקך.

ואזכה להרבות בדבורי אמת בכל יום בשלהבת הגבורות דקדשה בחמימות הלב, עד שאתעורר באמת לעבודתך, וימשך עלי בושה ויראה גדולה בכל עת מפניך. (לקוטי תפילות א' – מתוך תפילה ל"ח)

(ספר ימי מוהר"ני חלק ב' – סימנים קמ-קמב)

סיפור

... והתפללתי בשבת בבית הכנסת ובשבת בבקר באו כמה אנשים חשובים לקבל פנים, ואחר כך בשעת השלחן באו גם כן אנשים הרבה ואכלנו ושתינו בשמחה אבל היה לי קצת צער אז שלא עלתה בידי אז לומר דברי-תורה מרבנו זכרונו לברכה מחמת השמחה והרעש של מביאי היין כנהוג:

אחר כך אחר סגדת שחרית הלכתי לבית ר' פיביש ושם ישנתי קצת ואחר כך אמרתי שם ביני לבין קוני מה שזכיתי לחדש אז מעניין תענית ששיך לארץ ישראל שנאמר על הלכות ברכות הנסים והטבת חלום וברכת שהחינו על הרואה את חברו החביב עליו וכו' ואחר כך התפללתי מנחה בבית המדרש, והלכתי לבית ר' שאול הנזכר לעיל, ואכלתי שם סעודה שלישית והיו שם קצת אנשים, ותהילה לא-ל אמרתי לפנייהם עניין הנפלא על פסוק "אזמרה לאלקי בעודי" (לקוטי מוהר"ן רפ"ב), ועוד כמה דברי-תורה מרבנו זכרונו לברכה, ותהילה לא-ל זכיתי לשבות שם בארץ הקדש, וספרתי קצת ממנו זכרונו לברכה ומתורתו הקדושה בשבת בארץ הקדש, שזה נוגע למקום שנוגע וכו' וכו' ברוך השם אשר לא עזב חסדו מאתנו עד הנה:

ביום ראשון, פרשת קרח הייתי על מערת הושע בן בארי, וכנגדו מערת בארי אביו, שגם הוא היה נביא בישראל אבל לא היה לנו המפתח של המערה רק עמדנו בחוף אצל הפתח ואמרנו שם קצת תחנונות ובקשות גם על מערת בארי אמרנו קצת, גם בדרך הלוכנו למערת הושע, היינו אצל הינוקא ואצל שלשת צדיקים שאמר עליהם האריז"ל שהם בחינת אברהם יצחק ויעקב ובתוך המערה של הרב מוולוטשיסק ושם מנחת בתו של רבנו זכרונו לברכה הצדקת מרת מרים זכרונה לברכה עם בעלה ובנה זכרונו לברכה ועוד היינו אז אצל שאר צדיקים, ממערת הושע חזרנו והלכנו ובאנו לקבר של התנא ר' פינחס בן יאיר, משם חזרנו והלכנו למקוה של האריז"ל זכרונו לברכה וטבלנו שם:

(ר' ישראל אודסר, זצ"ל - המשך)

סיחה

... אוי, רבי נתן, הוא השליך כל העולם לגמרי, התאוה והמשפחה ... רק רבנו, והוא זכה למה שזכה, הוא זכה שעל ידו אנחנו יודעים מרבנו, אם לא היה רבי נתן בעולם, לא היינו יודעים כלל מרבנו, רבי נתן עשה המכתבים "עלים לתרופה" וה"ליקוטי הלכות" ו"ליקוטי תפילות", הוא הודיע לנו שיש רבי בעולם. אם יש לך שכל, תקנה ה"ליקוטי תפילות" ותגיד הרבה "ליקוטי תפילות", ותמצא חיות, חיים נצחיים, חיים שנקרא חיים, זה החיים של העולם שמחפשים רק כסף, לא, לא, הוא כלום, הכסף יישאר, והוא יפטר. שני דברים אין להם קיום, הכסף והאדם, או כסף, או האדם ... אתה רוצה כסף? לך חפש כסף, כל העולם רוצים כסף וכל העולם מחפשים כסף, לך עם כל העולם, אצלי לא תמצא כסף, האיש הזה של ירושלים שבא לטבריה, הוא היה אורח גר, והוא לא ידע כלל ... אני לא ידעתי, רבי ישראל לא סיפר לי, השם יתברך נתן לו איזה כספים, הוא לקח את הכסף, היה לו ילדים קטנים בבית שצריכים לאכול, הוא לא חשב כלל על הילדים שלו, הוא חשב איך לקיים מצווה, היה לו כסף, הוא נתן לאיש הזה, הוא אורח שלך גר, הוא לא יודע, והוא דיבר אתו שהם רעבים, שאין לו אפילו סעודה אחת, אין לו כלל, הוא עני, ורבי ישראל נתן לו כסף הרבה, איש הזה חושב שרבי ישראל הוא עשיר גדול, הוא שואל אותי: "מה עם רבי ישראל, הוא עשיר?", סיפרתי לו איזה עני הוא, על-כל-פנים האיש הזה היה למדן מהליטוואקיס ... רק ללמוד, והאיש הזה רוצה להיות כמו רבי ישראל קרדונר, רבי ישראל היה לו כסף הרבה, ונתן לו כסף, אז אנחנו חזרנו לירושלים, איש הזה גם כן, היה גר בירושלים, היה לו דירה, ונתן לנו את הדירה, ונתן לנו, הוא נעשה ברסלב כזה...

עבת שלום

הרומות: חשבון דואר מס' 7-2255-89